

INSTITUT TURÓ D'EN BALDIRI

PROJECTE DE CONVIVÈNCIA RESTAURATIU

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	2
2. NORMATIVA	2
3. PRINCIPIS BÀSICS	3
4. OBJECTIUS GENERALS	5
5. OBJECTIUS ESPECÍFICS	7
6. PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT SITUACIONS DE CONFLICTE	9
7. Protocols del Departament d'Educació	14
8. GESTIÓ DEL DOCUMENT	14
ANNEXES	15
ANNEX 1	15
ANNEX 2	16
ANNEX 3	17

1. INTRODUCCIÓ

Un institut restauratiu és un lloc on les relacions són importants. Com millors siguin les relacions en el centre, entre el professorat i l'alumnat, amb les seves famílies i entre el mateix alumnat, millor serà l'aprenentatge i alhora abordarem els dos objectius generals de la nostra educació: l'èxit escolar i l'excel·lència educativa juntament amb la cohesió social de tots els nois i noies.

Un institut restauratiu és un centre que aposta per la qualitat de les relacions, creant oportunitats i compartint responsabilitats amb els diferents membres de la comunitat.

Aquest projecte de convivència pretén recollir les accions que el nostre centre durà a terme per capacitar tots l'alumnat i la resta de la comunitat escolar per a la convivència i la gestió positiva de les relacions i dels conflictes en un entorn restauratiu.

2. NORMATIVA

Per a la seva elaboració s'ha tingut en compte la següent normativa:

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, estableix a l'article 121.2 l'obligatorietat que tots els centres elaborin un Pla de convivència i l'incloguin dins el Projecte educatiu de centre.

La Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, determina a l'article 124.1 que els centres inclouran a la programació general anual el seu pla de convivència i totes aquelles actuacions i activitats programades per al foment de la convivència escolar.

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, disposa a l'article 30 que l'aprenentatge de la convivència és un element fonamental del procés educatiu i així ho ha d'expressar el projecte educatiu de cada centre. Els centres han d'establir mesures de promoció de la convivència.

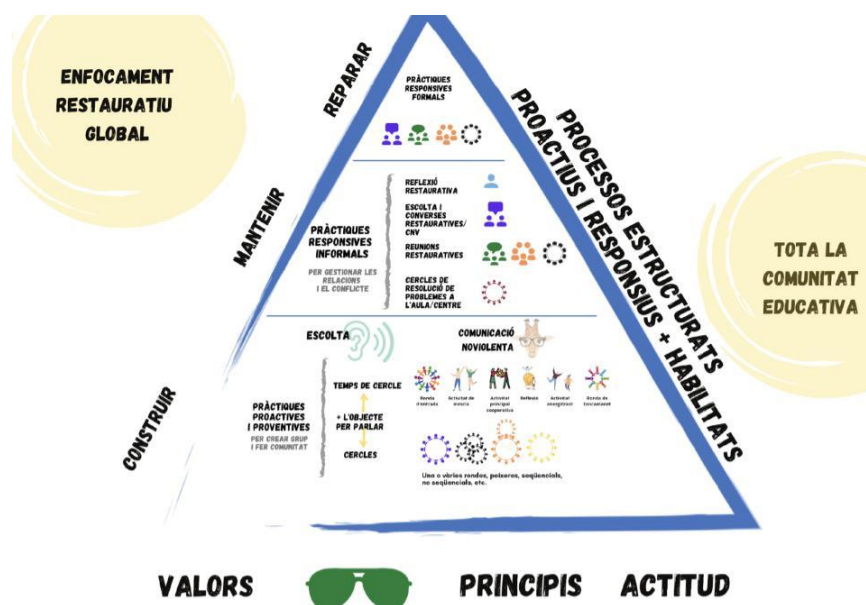
El Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, disposa a l'article 23.2 que les normes d'organització i funcionament del centre han d'incorporar les mesures de promoció de la convivència establertes en el centre.

El Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'aprenen, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades. A l'article 6 s'estableix que a cada

centre s'ha de constituir una comissió de convivència.

La Resolució ENS/585/2017, de 17 de març, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de convivència en els centres educatius dins el marc del Projecte educatiu de centre, determina que els centres educatius del Servei d'Educació de Catalunya han de tenir implementat el Projecte de convivència en el marc del seu Projecte educatiu, en un termini màxim de tres anys a partir de la data de publicació.

3. ELEMENTS CLAU DE L'ENFOCAMENT RESTAURATIU

- **Valors de base de l'enfoc restauratiu:** respecte, inclusió, participació, honestetat, responsabilitat individual i col·lectiva, i reparació

1. LA CONVIVÈNCIA COM A OBJECTIU

La convivència és una condició bàsica per un treball educatiu de qualitat i també n'és un resultat.

2. LES RELACIONS COM A ELEMENT BÀSIC

En un centre educatiu les persones que formen part de la comunitat educativa són el nucli de la nostra educació. El professorat i l'alumnat adquireix i posa en pràctica competències relacionals i de facilitació.

3. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES BASATS EN UNA CULTURA DE PAU I DE LA NO-VIOLÈNCIA:

"Els altres no són objectes a controlar sinó persones amb qui ens relacionem; el conflicte és consubstancial a la naturalesa humana i no és ni positiu ni negatiu"

- Els conflictes formen part de la vida de les persones.
- La diversitat de conflictes implica una resolució també, diversa.
- Les solucions als conflictes han d'incloure mesures reparadores, no només materials, sinó també en l'àmbit de les relacions.
- Apostar per una resolució positiva del conflicte, on les dues parts hi surten guanyant.
- Incorporar hàbits de convivència que, de forma espontània, sense esforç, facin estables els comportaments més desitjats.
- Fomentar el pensament proactiu: treballar l'hàbit d'actuar, prevenir i avançar-se a les situacions.
- Incorporar les pràctiques restauratives en el dia a dia de la vida del nostre Institut.
- Incorporar la Mediació com a eina en la gestió del conflicte.

4. LA COMUNICACIÓ

Donar importància a la competència comunicativa, imprescindible per adoptar decisions clau a l'hora de construir els fonaments de la cultura i de la ciutadania.

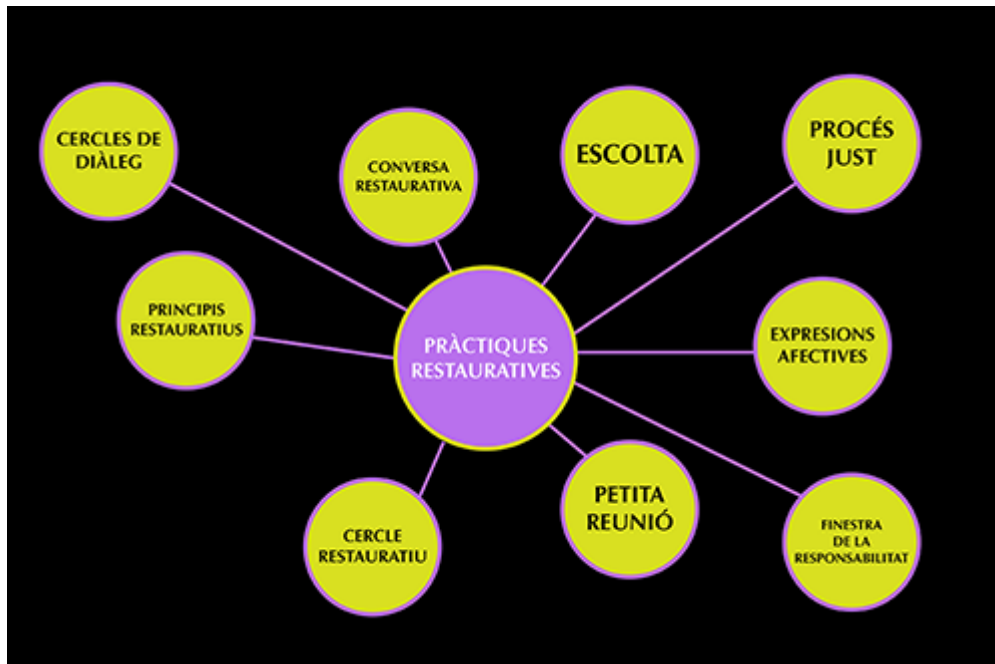
Comunicació en totes les direccions: professors, alumnes, famílies i tots els membres de la comunitat educativa.

- Capacitats comunicatives importants: l'escolta empàtica i la comunicació no violenta

5. LA PARTICIPACIÓ

Com a base de la convivència hem de garantir la participació de tots els seus membres en la vida del centre:

- De les famílies: a través dels representants del consell escolar i de l'AFA.
- Dels l'alumnat: a través de les tutories de grup, l'assemblea i el consell de delegats i delegades.
- Del professorat: per treballar conjuntament en el Projecte Educatiu del centre, en la seva organització i en la presa de decisions.

1

L'enfocament, a més a més, ens permet prendre decisions fonamentades en cinc punts restauratius bàsics (Principis de l'enfoc restauratiu, basats en B. Hopkins).

1. Tothom té una perspectiva única i valuosa.
2. Els nostres pensaments i sentiments influeixen en els nostres comportaments.
3. Les nostres accions provoquen un efecte dominó, ens afecten a nosaltres i a les persones del nostre voltant.
4. Tenim necessitats que ens connecten amb persones i propòsits.
5. Les persones més ben situades per trobar solucions als problemes són les persones afectades.

L'enfocament restauratiu destaca la importància de les relacions per al benestar emocional, la resolució de conflictes, la prevenció i reparació de danys, i la creació de comunitat. En definitiva se centra en **cuidar les persones i les relacions** a partir de processos estructurals proactius i responsius (piràmides enfocament restauratiu).

¹ Copyright © 2020. Associació Justícia i Pràctica Restaurativa [MoscArt](#)

4. OBJECTIUS GENERALS

<http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/una-comunitat-educativa-restaurativa-i-resilient/marc-restauratiu/>

1. CREAR ESPAIS SEGURS I DE CONFIANÇA PER COMPARTIR

L'establiment de vincles i la cura de les persones són elements clau afavoridors de la seguretat emocional que permetrà superar l'afectació que a diferents nivells tots i totes hem viscut i seguim vivint amb la Covid19 i, tot això de ben segur tindrà un impacte en l'activació de la capacitat de resiliència de cadascú i de tota la comunitat.

La metodologia estrella que aporta l'enfocament restauratiu és el cercle. Key Pranis ens recorda que els cercles són espais segurs (emocionalment) per compartir experiències, punts de vista, emocions, necessitats i prendre decisions

2. DONAR VEU, ESCOLTAR I RECONÈIXER

L'escolta atenta, activa i empàtica i el reconeixement de les experiències, emocions i afectacions de cadascú serà clau.

Reconèixer vol dir donar valor o validesa a alguna cosa i implica acceptació i, per tant, el respecte a la diferència.

3. EMPATITZAR, COMPARTIR EMOCIONS I NECESSITATS

Identificar i reconèixer les **emocions** pròpies ens ajudarà a connectar amb nosaltres mateixos (autoempatia), identificar i reconèixer les emocions dels altres (empatia) ens ajudarà a connectar-nos i vincular-nos.

Facilitar-ne la identificació i expressió, tant verbalment com a través de l'expressió corporal, la creativitat i l'art, ens ajudarà a gestionar-les i a empatitzar.

4. IDENTIFICAR I RECONÈIXER DANY I AFECTACIÓ

Tant les nostres accions, les accions dels altres, així com les situacions que vivim ens afecten perquè impacten i condicionen els nostres pensaments i aquests les nostres emocions.

Identificar que les nostres accions estan relacionades amb els nostres pensaments, emocions i necessitats i que tenen conseqüències en nosaltres mateixos i en les persones del nostre voltant és un primer pas per poder responsabilitzar-nos de les nostres conductes.

Com a educadors/es fer-nos conscients que un comportament desafiant o divergent és un senyal de patiment, o d'adaptació, o una demanda d'ajut, dona una visió diferent d'aquestes conductes i ens repta a respondre-hi diferent, ara i esperem que d'ara en endavant.

5. (RE)CONNECTAR, FER VINCLES

(Re)connectar, fer vincles és el que se'n deriva si donem cabuda a treballar tot el citat anteriorment en el si de la comunitat educativa.

Si som capaços de generar espais per compartir experiències, emocions, necessitats, afectació i cerquem de manera conjunta i col·laborativa i vies per fer-hi front facilitarem la construcció de relacions afectives segures i de confiança, augmentarà el sentiment de pertinença i el sentiment de comunitat i de ben segur que promourà l'elaboració, la reparació i l'activació de la nostra capacitat de resiliència.

6. PROMOURE LA PARTICIPACIÓ ACTIVA I LA PRESA DE DECISIONS CONJUNTA

El compromís implica participar i prendre accions. El compromís més important és ser protagonista en la presa de decisions d'allò que ens afecta individualment i col·lectivament.

Anar cap a models capacitadors que facilitin la gestió de les relacions i el conflicte i també l'aprenentatge, des de la participació activa que inclou la presa de decisions i l'acció, és quelcom inevitable.

L'enfocament restauratiu no només dona veu i facilita l'escolta i el reconeixement, sinó que promou la presa de decisions de les persones afectades.

Així que un dels elements clau del model és **decidir amb**, que vol dir: decidir **conjuntament** com donar resposta a les situacions que ens podem anar trobant.

D'aquesta manera ens fem competents per a la gestió de la situació actual però també per situacions futures. Diríem que tot procés restauratiu és en si mateix pedagògic.

7. IDENTIFICAR OPORTUNITATS

En última instància, igual que la cultura de La pau, l'enfocament restauratiu entén que qualsevol conflicte, i també una crisi, és una oportunitat.

Sabem que conductes disruptives, agressives, situacions quotidianes que tenen a veure amb situacions de vulnerabilitat, carències afectives, social, econòmiques, violències, etc. Les conductes per tant, també són senyals i demandes d'ajut en relació amb aquestes situacions.

5. OBJECTIUS ESPECÍFICS

A partir dels diferents objectius generals, s'especifiquen els objectius específics i els indicadors que n'han de permetre l'avaluació.

1. Promoure i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat educativa en una comunitat restaurativa.	
ESTRATÈGIES	INDICADORS D'AVUACIÓ
1.1. Sensibilitzar a la comunitat educativa de la necessitat d'un Projecte de convivència de centre en un marc d'enfocament restauratiu.	I) Relació d'actuacions de sensibilització: activitats de dinamització de claustre. (>3 activitats) II) informació i sensibilització al Consell Escolar i l'AFA (>2 activitats)
1.2. Crear els espais i/o moments necessaris per afavorir la participació dels diferents sectors.	I) Reunions de la comissió de convivència amb els tutors/es, i el claustre (>3) II) Assemblees d'alumnes, consell de delegats i delegades (>3) III) Reunions amb l'AFA i el consell escolar (>2)
1.3. Promoure i afavorir la participació dels docents en activitats de formació en relació a les pràctiques restauratives	I) Nombre de sessions de formació (>3) II) docents participants en la formació de pràctiques restauratives (>20)
1.4. Promoure i afavorir la participació de les famílies en activitats de formació en relació a les pràctiques restauratives	I) Nombre de sessions de formació (>2) II) famílies participants en les sessions de pràctiques restauratives (>15)
1.5. Potenciar i promoure la cohesió dels grups classe i del claustre	I) temps de cercle a totes les tutories (1 per setmana) II) temps de cercle en les diferents

	matèries (>1 per trimestre i matèria)
2. Promoure i ajudar cada alumne/a a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món des d'una mirada restaurativa, de cultura de pau i de no violència.	
2.1 Potenciar les competències socioemocionals.	l) Inclusió d'actuacions educatives per potenciar les competències socioemocionals dels alumnes en tots els cursos. (>3)
2.2.Potenciar les habilitats i competències necessàries per a la gestió de les relacions i la gestió positiva dels conflictes.	l) Inclusió d'actuacions educatives per potenciar les relacions i la gestió positiva dels conflictes (diàleg, cercles, pràctiques restauratives,...). (>6)
2.3. Educar l'alumnat en uns valors (respecte, responsabilitat, ...) que els permetin formar-se com a futurs ciutadans/es responsables i compromesos.	l) Inclusió d'actuacions educatives per potenciar l'educació en valors. Relació d'actuacions que promouen l'ajuda entre iguals en el centre (>3)
2.4. Educar en el valor de la norma i potenciar la participació de l'alumnat en la seva elaboració.	l) Inclusió dins el marc de l'acció tutorial actuacions per fomentar el valor de la norma per a la convivència. Participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes d'aula dins l'acció tutorial. Existència d'espais per a que els delegats d'aula participin en l'elaboració de les normes de centre. (>2 sessions inici de curs)
3. Fomentar una cultura de la pau i la no-violència a través del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.	
3.1. Sensibilitzar la comunitat escolar en la importància del valor del diàleg i la gestió positiva dels conflictes.	l) Relació d'actuacions amb l'ús del diàleg en la gestió de les relacions i la resolució positiva de conflictes (>3)
3.2. Potenciar l'eina del diàleg per a la gestió positiva dels conflictes entre els membre de la comunitat escolar.	l) Existència, difusió i aplicació del protocol de conversa restaurativa per alumnat, famílies, docents, PAS.
3.3. Elaborar una estructura organitzativa que afavoreixi la convivència.	l) Relació d'iniciatives organitzatives, de gestió del temps i dels espais que promoguin els espais de diàleg dins un àmbit restauratiu, no punitiu al centre.
3.4. Potenciar la participació de tots els sectors de la comunitat escolar per tal d'afavorir la convivència.	l) Existència de reunions de coordinació periòdica de l'equip directiu amb l'AFA (>3). Reunions de delegats amb l'equip directiu i/o amb alguna comissió (>3).

6. PROTOCOL DE PROVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT SITUACIONS DE CONFLICTE

En el model d'actuacions per gestionar les relacions que estem impulsant, centrat en un model restauratiu, és important referenciar les actuacions en dos àmbits de treball. Un primer és la provenció, que consisteix en proveir a tota la comunitat educativa d'aptituds necessàries per afrontar un conflicte i un segon en la reacció davant els conflictes. Aquestes actuacions parteixen de les referències dels model de gestió restaurativa de les relacions i els conflictes, que proposen diverses institucions i autors com ara la Belinda Hopkins (transforming conflicts), en Vicenç Rul·lan, en Jean Schmitz (IRRP), la Mònica Albertí, l'Escola de Pau UAB,...

6.1. PROTOCOL DE PROVENCIÓ

Pel que fa a la provenció, es guia a partir d'un model de treball proposat des de l'escola de cultura de Pau de la Universitat Autònoma de Barcelona. Segons l'Escola de Pau,

“Provenir vol dir proveir a les persones i els grups les aptituds necessàries per a afrontar un conflicte. La provenció es diferencia de la prevenció de conflictes en què el seu objectiu no és evitar el conflicte sinó aprendre com afrontar-lo.

La provenció s'ha de treballar de forma gradual, des dels aspectes més superficials als més profunds d'un mateix i de la relació amb les altres persones.

Els nivells que treballem són :

Presentació. Característiques bàsiques de les persones.

Coneixement d'un mateix i de les altres persones. Què és el que tinc en comú amb la gent que m'envolta.

Estima en un mateix (autoestima) i envers les altres persones (com demostrar l'afecte)

Confiança en un mateix i envers les altres persones es treballa en paral·lel a la responsabilitat d'una mateixa

Comunicació efectiva, diàleg, escolta activa, com evitar les dinàmiques destructives de la comunicació

Cooperació de grup. Els beneficis dels comportaments no competius.

Com treballar la PROVENCIÓ:

- Creació d'entorns restauratius de gestió de les relacions.
- Formació del professorat en pràctiques restauratives.
- Celebració del dia de la pau mostrant públicament el model de gestió de la convivència emprat.
- Acollida: recollit al pla d'acollida (modificant-se segons model Restauratiu).
- Comunicació.
 - Organització: dinàmiques de claustre, reunions amb equip directiu...
 - Participació de la comunitat educativa a partir de l'espai d'aula, tutoria, acció tutorial, reunions consell de delegats, reunions de claustres/comissions, reunions equip
 - directiu-AFA, Consell Escolar i comissions del consell escolar
 - Promoció del treball en Cercles de diàleg o de resolució de conflictes.
 - El Programa Acompanya'm, a tutoria (educació emocional)
 - A CVE en la prevenció del bullying

6.2. Actuacions del professorat davant

situacions que poden generar conflicte:

1. Davant la gestió de conflictes a l'aula.

Quan algun alumne dificulta el funcionament de l'aula i amb l'objectiu que les nostres aules siguin restauratives, el professorat pot actuar:

- Apropar-se a l'alumne i utilitzar el llenguatge restauratiu.
- Preguntar-li si necessita un temps curt (1 o 2 minuts) per calmar-se i incorporar-se a la feina (decidir un espai i el temps).
- Continuar la classe (si és possible) i a l'hora de lectura parlar amb l'alumne sobre què ha passat a la classe, utilitzant les preguntes i el llenguatge restauratiu:
 - Què ha passat?
 - Com ens hem sentit nosaltres?
 - Què necessita?
 - Com el podem ajudar?
 - Quin compromís hi ha per poder entrar el pròxim dia a l'aula?...

Si el comportament és reiteratiu, podem demanar l'ajuda al tutor individual que coneix l'alumne, la seva situació personal i també a la família.

2. Davant la gestió de conflictes a l'aula que distorsionen el bon funcionament i el clima a l'aula: faltes de respecte als alumnes, al professorat...

- Podem apropar-nos a l'alumne i continuar la classe.
- En cas que l'alteració sigui important podem demanar al professor de guàrdia que acompanyi una estona a l'alumne mentre fa les preguntes de reflexió.

(Veure Annex 3). En finalitzar la classe el professor haurà de buscar un espai per parlar amb l'alumne a partir de la tasca que ha fet. Si l'incident és important o reiteratiu és convenient parlar amb el tutor individual que coneix l'alumne i també a les famílies. Junts poden dissenyar una estratègia o prendre decisions per tal de millorar el comportament del noi/a. També es pot compartir amb l'Equip Educatiu tot proposant-ho al coordinador/a.

L'alumnat amb dificultats/ trastorns de conducta, sovint segueixen unes pautes diferents de la resta dels alumnes, que han estat treballades amb el tutor individual. Cal respectar i seguir aquestes pautes que es donen a conèixer i es consensuen en Equips docents: compromisos, fulls de seguiment, pactes signats... Si es creu convenient trucar a la família, és convenient que ho faci el tutor individual. En cas que no hi sigui pot demanar a un membre de la comissió de convivència.

Quan el conflicte és entre 2 alumnes, cal utilitzar les preguntes restauratives i es pot preparar una petita reunió. És convenient que condueixi la reunió el professor que ha evidenciat el conflicte o creu que hi ha un conflicte.

Primer ha de parlar per separat amb els alumnes i després els pot reunir. Si creu convenient pot informar el tutor individual i en tot cas aquest, si es creu necessari, informará les famílies. Quan informen els pares és important explicar la feina feta i els acords als quals han arribat els nois/noies.

3. Davant comportaments o conductes greus que afecten la convivència de l'aula o del centre en general: agressions físiques, baralles, faltes de respecte greus...

- Si hi ha una baralla és important separar les parts. Atendre a les dues parts, tant al receptor com a l'autor.
- Donar els fulls de reflexió per calmar-les.
- Informar algun membre de l'Equip Directiu per valorar la situació. És molt important la presència dels tutors individual per prendre decisions per tal de garantir durant el dia la calma. Les mesures acordades poden ser: trucar a la família, restar fora de l'aula amb un professor de guàrdia o amb direcció...
- Posterior al conflicte greu com a centre restauratiu es valorará la millor actuació consensuada entre Direcció, tutor individual i en cas que hi hagi un professor

afectat amb ells. Les mesures que el centre pot adoptar són:

- Fer un treball restauratiu preparant a les parts i preparant una reunió.
- Decidir que l'alumne estigui fora de l'aula durant una jornada (amb feina educativa i amb una tasca de reparació per poder tornar a entrar a l'aula)
- Pactar amb la família una jornada de reflexió a casa treballant per poder entrar al centre amb la tasca feta.
- Iniciar un protocol d'expulsions amb un expedient sancionador conduït per un professor del centre (normativa).

6.2. PROTOCOL D'ACTUACIONS EN SITUACIONS DE CONFLICTE

En referència a la reacció davant les situacions de conflictes, aquesta la guiem a partir d'un model de gestió restaurativa del conflicte. Això planteja eliminar el càstig i promoure el valor de la paraula, per aconseguir la responsabilització de les persones en conflicte, i per atendre tant a les persones víctimes com a les persones ofensores, i mirar de treballar els conflictes per tal que les parts, hi trobin solucions que puguin satisfer les necessitats no cobertes i restaurar la convivència dins el grup.

Com treballem la REACCIÓ

- Cercles de resolució de conflictes grupals.
- Converses restauratives individuals i grupals.
- Reunions restauratives més formals grupals i amb famílies.

Estem en fase d'adaptació de les bases del nou model restauratiu de prevenció, detecció i intervenció en situacions de conflicte.

RESUM Protocol de centre.

Com procedir en situacions de conflicte.

Davant la gestió de conflictes a l'aula, quan algun/a alumne/a dificulta el bon funcionament i amb l'objectiu que les nostres aules siguin restauratives, el/la docent pot actuar:

- Apropar-se a l'alumne/a i utilitzar el llenguatge restauratiu.
- Preguntar-li si necessita un temps curt (1 o 2 minuts) per calmar-se i incorporar-se a la feina (decidir un espai i el temps).
- Continuar la classe (si és possible) i en moments acordats parlar amb l'alumne/a
- Utilitzant expressions afectives per parlar dels fets i mirar de mantenir una conversa restaurativa utilitzant les preguntes:

restaurativa utilitzant les preguntes:

- Què ha passat?
- Què has pensat i com t'has sentit?
- A qui ha afectat això i com?
- Què necessites per què tot estigui bé?
- Què pots fer per tal de cobrir aquestes necessitats?

D'aquí en traiem un compromís personal i s'ha d'acompanyar a l'alumne/a per tal que el pugui fer arribar a totes les persones que han estat afectades pels fets.

- Si el comportament és reiteratiu, podem demanar l'ajuda al/la tutor/a que coneix l'alumne, la seva situació personal i també a la família.

Davant la gestió de conflictes a l'aula que distorsionen el bon funcionament i el clima a l'aula (faltes de respecte als alumnes, al professorat...):

- Apropar-nos per comentar de forma privada amb l'alumne/a en qüestió, si tot va bé, si ha passat alguna cosa, si necessita res per poder continuar la sessió,...

- Hem d'evitar fer l'observació personal en veu alta davant el grup.
- En cas que l'alteració sigui important podem demanar a un/a alumne/a que vagi a buscar el professor de guàrdia. Demanar a aquest docent que acompanyi una estona a l'alumne/a mentre fa les preguntes de reflexió.

En finalitzar la sessió el/la docent podrà:

- Buscar un espai per parlar amb l'alumne/a.
- El docent que ha atès l'alumne/a fora de l'aula explica la resolució al docent afectat amb presència de l'alumne/a o no.

Junts podem dissenyar una estratègia o prendre decisions per tal de millorar el comportament del noi/a. També es pot compartir amb l'equip educatiu i/o amb la família.

Pel que fa als alumnes amb dificultats o trastorn de conducta, els equips docents poden decidir altres estratègies específiques per aquell alumne (compromisos, fulls de seguiment, pactes signats,...) que es recolliran en el seu PI, en cas que en tingui, i les hauran de conèixer i aplicar tots els docents. Aquestes pautes el tutor les treballarà amb l'alumne, les comunicarà a la resta de docents que intervenen amb l'alumne i també serà qui n'informarà a la família i els trucarà quan sigui necessari. Es recomana que, en cas de conflicte amb algun alumne amb algun tipus de trastorn, tot i que el docent el resolgui, n'informi el tutor.

Quan el conflicte és entre dos alumnes es pot mantenir una petita conversa restaurativa sense judicis, en funció de l'edat sense aconsellar sobre els fets ... per mirar de calmar a les persones implicades. Cal buscar l'espai més adequat i donar el temps necessari per tal que es puguin tranquil·litzar.

Davant comportaments o conductes greus que afecten la convivència de l'aula o del centre en general: agressions físiques, baralles, faltes de respecte greus...

Si hi ha una baralla és important separar les parts. Atendre a les dues parts, tant al receptor com a l'autor.

- Oferir estratègies per ajuda a l'alumnat a calmar-se: beure aigua, fulls de reflexió
- Informar algun membre de l'Equip Directiu per valorar la situació.

Posterior al conflicte greu, com a centre restauratiu es valorarà la millor actuació consensuada entre Direcció, tutor/a i si s'escau, algun membre de la comissió de convivència i/o l'orientador/a pedagògic.

Les mesures que el centre pot adoptar són:

- Fer un treball restauratiu preparant a les parts i preparant una reunió.
- Decidir que l'alumne/a estigui fora de l'aula (amb feina

educativa i amb una tasca de reparació per poder tornar a entrar a l'aula).

Poden afegir altres mesures, com ara:

- Jornada o jornades de reflexió a casa treballant per poder entrar al centre amb la tasca feta.
- Iniciar un protocol d'expulsió amb un expedient sancionador conduït per un docent del centre.
- Proposar l'acompanyament de l'alumne/a en algun servei de suport extern al centre, amb la recomanació de l'EAP o l'equip d'orientació pedagògica.

Sempre es procurarà aconseguir un acord entre les parts i unes mesures de restauració dels fets i afectacions a les persones i materials. En cas que això no sigui possible, les mesures que es prendran des del centre, en tots els casos, sempre seran basades en el que determina les NOFC i els diferents protocols vigents.

7. PROTOCOLS DEL DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ.

Davant el dubte de qualsevol situació especialment delicada el centre es regirà pels Protocols amb orientacions i recursos del Departament d'Educació.

- [Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament escolar a persones LGBTI](#)
- [Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant l'assetjament i el ciberassetjament entre iguals](#)
- [Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant conductes d'odi i discriminació](#)
- [Protocol d'actuació amb menors de catorze anys en situacions de conflicte o comissió d'una infracció penal](#)
- [Protocol d'intervenció en cas de conflicte greu](#)
- [Protocol de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu](#)
- [Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat](#)
- [Protocol d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció davant situacions d'absentisme](#)

8. GESTIÓ DEL DOCUMENT

El Projecte de Convivència es va elaborant a mesura que l'Institut creix i es defineixen noves línies de treball i d'actuació.

	Realitzat per:	Revisat per:	Aprovat per:	Ratificat pel:
NOM i COGNOM	Beth Fornas	Consell de Direcció	Beth Fornas	Consell Escolar.
DATA	01/06/2022			
CÀRREC	Directora	Consell de Direcció	Directora	Consell Escolar

LListat de revisions i modificacions			
Núm. Revisió	Data	Realitzat per	Descripció de la modificació
00	01/06/2022	Beth Fornas	Elaboració del document
01	00/09/22	Consell escolar	Aprovació del document
02	juny 2023		revisió i modificació, segons normativa vigent, de tot el document.

9. ANNEXES

ANNEX 1

TEMPS DE CERCLE

Normes del cercle:

Dinàmica per fer a l'aula amb els alumnes.

Objectius: cohesió de grup classe, crear i mantenir relacions i vincles, fomentar la participació i reparar les relacions.

- **ENTRADA**

Els nois i les noies se seuen com volen en forma de cercle.

Es fa una ronda inicial perquè tothom s'involucri amb un objecte a la mà (talking piece)= objecte que dóna el dret de parlar: només pot parlar qui té l'objecte, la resta escolta, no pot intervenir.

Es busca un tret de sortida breu, una pregunta per iniciar el cercle (el dinar preferit, en quin animal et convertiries, quina cosa bona t'ha passat aquest matí, que t'enduries a una illa deserta, on els agradaria ser d'aquí a 6 h, avui em sento..., un desig, una cosa bona de l'estiu...). Veure Annex 2.

- **LA MESCLA**

Aquesta és la possibilitat de crear oportunitats perquè la gent nova parli i no es creïn grups tancats (evitar que sempre seguin amb els mateixos companys).

Ens barregem buscant una excusa (diversificar relacions): s'aixequen els que portin una peça de color blau, els que portin texans, bambes, numerar d'1 al 3 i canviar els números, tres tipus de fruites, els que són fills únics, els que els hi agradi un esport concret, estats d'ànims, els que tinguin mascota...

- **ACTIVITAT PRINCIPAL**

Tema a tractar: presentació del grup classe, normes de la classe, elecció del delegat...

qualsevol activitat de tutoria o d'una àrea concreta (resoldre conflictes de l'aula...)

Fer subgrups de 2/3 persones tal com estan asseguts. Fer un llistat de coses del tema a tractar (L'activitat principal inclou alguna tècnica del treball cooperatiu).

- **REFLEXIÓ**

Possibilitat de reflexionar sobre el tema tractar i compartir perspectives amb la resta del grup. Si s'escau treure acords i conclusions.

- **ENERGITZANT**

Activitat cooperativa de curta durada que implica un moviment per alliberar tensions.
(opcional)

- **SORTIDA/TANCAMENT DEL CERCLE**

Aquesta és la ronda final on es convida a centrar-se no tant en allò que s'ha après com el que s'ha gaudit per acabar en una experiència positiva i amb una experiència compartida. Amb quina cosa positiva et quedes de la sessió d'avui? Explicar-ho amb el talking piece. Aquesta eina es pot utilitzar seguint el format de forma abreujada, en qualsevol situació: tutoria grupal, àmbits, projectes, taller o assemblea.

ANNEX 2

• PREGUNTES PER INTRODUIR UN CERCLE

PREGUNTES RÀPIDES

1. Quin és el teu color preferit?
2. Què t'agradaria que et regalessin pel teu aniversari?
3. Si poguessis ser un "superheroi" qui series?
4. T'agrada el teu nom? Com et diries?
5. Quina música escoltes habitualment?
6. Quina part del teu físic t'agrada més?
7. Quin és el teu postre preferit?
8. Si fossis animal, quin escolliries?
9. Quina peça de roba t'agrada més vestir?
10. Quin ha estat el teu millor viatge?
11. Què fas quan t'enfades?
12. A quin personatge t'agradaria entrevistar?
13. Si fossis una gota d'aigua on t'agradaria anar a parar?
14. Una peli que t'hagi agradat molt.
15. Quin esport d'aventura t'agradaria fer?
16. Què voldries que passés aquest cap de setmana?
17. De quin color pintaries el dia d'avui?
18. Quina part d'un arbre t'agradaria ser?
19. Quin súper poder t'agradaria tenir?
20. Acabar una frase: el millor d'avui ha estat...

PREGUNTES MÉS LLARGUES DE RESPONDRE

21. Què voldries millorar de la teva forma de ser?
22. Què voldries ser en un futur?
23. Una qualitat d'un professor que t'agradi.
24. Un record bonic de la teva infantesa.
25. Què canviaries del dia d'avui?
26. Quin és el teu principal temor? A què li tens por?
27. En un pou, què hi llençaries de la teva forma de ser?
28. Quina qualitat important ha de tenir un noi/noia per ser el teu amic?
29. Quin ha estat el pitjor càstig que has viscut?
30. ...

ANNEX 3

PREGUNTES RESTAURATIVES DAVANT UNA SITUACIÓ O CONFLICTE

Em dic....., avui és dia..... i sóc
de.....

- QUÈ HA PASSAT?
- COM T'HAS SENTIT?
- EL QUÈ HA PASSAT, A QUI HA AFECTAT?
- QUÈ PENSES ARA DEL QUÈ HA PASSAT?
- QUÈ PODRIES FER PER MILLORAR LA SITUACIÓ?